

УДК 7.012:76]:791.8(477.54)

Джулай Вікторія Миколаївна

Дзм-1-18-1.4д

e-mail:victoriatoria@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ПІКТОГРАФІКИ В РОЗРОБЦІ ВІЗУАЛЬНО – КОМУНІКАТИВНИХ СКЛАДОВИХ ДЛЯ ХАРКІВСЬКОГО ЗООПАРКУ

Анотація

У статті розглянуто використання сучасних тенденцій піктографіки щодо втілення в розробці візуально-комунікативних складових Харківського зоопарку. Визначено сучасне створення піктограм для певної цільової аудиторії, а також привернення уваги до розвитку сучасної піктографії. Розглянуто актуальність розробки візуальної комунікації для зоопарку, та побудовано створення піктограм в особливій стилістиці. Також розкрито значення саме сучасних тенденцій піктографіки для сприйняття та доступності для людини. На основі вивчення та дослідження піктографіки розглядається формування основної концепції та базових компонентів візуально-комунікативних складових для Харківського зоопарку.

Ключові слова: піктографіка, дизайн, зоопарк, сучасні тенденції, дизайн-проект, візуально-комунікативна складова.

Актуальність теми дослідження. У сфері графічного дизайну створення штучних систем візуальної комунікації набуло вагомості. Вивчаючи піктограми можна простежити культурні відмінності та дослідити сучасні тенденції піктографіки. За визначенням Волощук К. Д. [1], піктографіка визначається як самостійна сфера художньої та візуальної культури, яка володіє семіотичною та функціональною структурами, особистою графічною мовою. Він актуальний для позначення незалежного інформаційного сегменту зорової комунікації. При

створенні інформаційного повідомлення у піктографіці використовується умовне зображення – піктограма.

Оригінальність та **новизну** даної теми визначає використання саме сучасних тенденцій піктографіки, що дасть можливість отримати зручний, цікавий стиль для оформлення Харківського зоопарку, який стане заохочувати людей, а особливо дітей відвідати його. Нова візуальна комунікація буде зрозумілою та зручною для розуміння людей.

Метою даної роботи є дослідження та аналіз сучасних тенденцій піктографіки з точки зору використання в оформленні візуально-комунікативної складової для зоопарку.

Об'єктом дослідження є візуально-комунікативні складові Харківського зоопарку.

Предмет: дослідження та використання сучасних тенденцій піктографіки в розробці візуально-комунікативних складових для Харківського зоопарку.

Під час дослідження сучасних тенденцій піктографіки у контексті створення візуальної комунікації для зоопарку важливим є в першу чергу, виявлення найбільш ефективних та візуально привабливих методів застосування сучасних тенденцій які викликають інтерес у споглядача. По-друге, необхідним є створення нового дизайну Харківського зоопарку, оскільки, окрім естетичної складової, не менш важливим є аналіз сучасних тенденцій розвитку піктографіки.

Звертаючи увагу на особливості сучасних тенденцій, необхідно пам'ятати, що в цілому сучасний дизайн рухається до спрощення форми. Розроблюючи нову візуальну комунікацію, потрібно забрати всі зайві елементи, залишивши самий сенс. Важливим в нашій роботі є необхідність урахування таких сучасних тенденцій розвитку піктографіки як акценти на деталях, спрощення, експерименти з написами, тонкі лінії, креативне спрощення об'єкту, а головне, варто звернути увагу на поєднання мінімалізму та нестандартної геометрії.

Під час аналізу зазначеної теми, було визначено, що основними характеристиками піктографіки, є його невинність та постійна присутність в життєдіяльності сучасної людини. Піктографіка як процес відбувається в багатьох сферах, не тільки в творчій, але і збагачує культуру в цілому. При визначенні основних тенденцій, слід відмітити еkleктичність, звертання до різних історичних художніх та до етнічно-національних стилів одночасно. Окрім того, однією із чітко виражених тенденцій є використання канонічних об'єктів дизайну, «ікон» стилю, що використовується для підвищення мистецької цінності дизайнерського проекту.

Відштовхуючись від гіпотези про те, що сучасному дизайну не притаманно загальних стилістичних рис, можна виокремити основні напрямки, в яких працюють дизайнери світового значення. Наприклад: в книзі Сергія С.И. «Графіка сучасного знаку» [7] дозволяє констатувати формування і розвиток протягом XX століття таких видів візуальної комунікації, як навігаційна і довідково-інформаційна піктографіка. На основі зібраного і систематизованого матеріалу з оформлення Олімпійських ігор виділена спортивна піктографіка. Проведений аналіз інформаційних видань останніх десятиліть (каталоги з графічного дизайну, журнали «Як», «Identity», «Designer», сайт «Піктоманія») визначає наявність нових видів піктографіки, що сформувалися в кінці XX на початку XXI століття: рекламно-інформаційна та образно-емоційна піктографіка (смайлики, гумористичні наклейки на склі авто, знаки на футболках і т.д.)

Звертаючи увагу на теорію Жоржа Жана, запропоновану в роботі «Знаки і символи» [2], можемо побачити абстрактні форми первісної комунікації як своєрідну графічну систему. Для дослідження залучаються матеріали суміжних наук - історія, археологія, семіотика. У статті Сергія Новікова «Тренди в дизайне иконок, пиктограммы.» [10], присутній порівняльний аналіз піктографіки, дослідження графічних, живописних і технічних прийомів, коли з'являється зрозумілий іконічним знак (пиктограма), який позначає конкретну дію або об'єкт, стаття допомагає зрозуміти підхід до створення сучасних пиктограм які не виходять з моди і є завжди актуальні.

До того ж філософію піктографіки допомагає зрозуміти книга Рубцова М.М. «Символ в мистецтві і житті. Філософські роздуми» [6]. Сучасні статті арт-терапевта Лоншакової М.М. розкривають методологічні основи і застосування пропедевтики при створенні піктограм [4]. Широко використовуються інтернет - ресурси, присвячені методу Герда Арнц і створеним ним малюнків піктограм. Статті, що розкривають творчість основоположника традицій Олімпійської символіки . Слід зазначити, що в кінці 1920-х років була розроблена міжнародна мова символів Isotype. Isotype - це система «образотворчої статистики», графічна мова, розроблена в першій половині XX століття для відображення економічної і соціальної інформації в доступній формі для людини. В основному це були стенди для мобільних виставок, книги та атласи. Завданням Isotype було створення візуальної мови, яка б могла нести соціальну, технологічну, біологічну та історичну інформацію у вигляді картинок. Герд Арнц, блискучий ілюстратор і гравіювальник по дереву, був одним з провідних дизайнерів, які займалися Isotype, і його піктограми справили потужний вплив на сучасний графічний дизайн. Японські художники застосували принципи роботи Арнца для створення символів до Олімпіади 1964 року в Токіо і народили коротку і змістовну систему знаків, яка не тільки допомогла блискуче провести Олімпійські ігри – 1964 а й вплинула на розвиток подальших Олімпійських ігор, давши їм основу для розробки подібних піктограм [8].

Окрім того можна навести приклад піктограм для метрополітену міста Мехіко. Ленс Вайман [9] за допомогою своєї піктографічної системи створив для метро Мехіко візуальний зв'язок між символами поверхні і підземного простору. Піктографічна система Ваймана пов'язує поверхню з підземкою. Він створив видиму відповідність між звичними міськими пейзажами, які в даний час взаємопов'язані з новими станціями за допомогою вуличних покажчиків, і набагато більш абстрактними підземними просторами метрополітену.

Можна було б підкреслити, що сьогоднішній день вимагає від дизайнера бути не просто в тенденціях сучасного дизайну, дизайнер має передбачати

стилістику або тренд, який лише стане популярним та модним. Але насправді, це хибне твердження. Дизайнери мають досконало володіти своїм власним художнім смаком, мають тонко відчувати зміни та особливості часу, в якому працюють та живуть для того, щоб створювати відображення свої особистості. Таке індивідуальне відтворення дійсності, що збагачує сучасну художню культуру і є вищою характерною рисою дизайну – сфери творчої діяльності. Привносячи своє бачення, образність думки, дизайнери змінюють культуру, формуючи майбутні тенденції і особливо тенденції створення піктографії. Це можливо лише за умови автентичності дизайнера, його яскраво вираженої особистості.

Окрім того орієнтування на світових дизайнерів молодими дизайнерами створює ланцюговий ефект, традиційність в методах та принципах проектування, що збагачує загальний внесок створення піктографії в художню культуру. Звернення до усталених форм та мотивів не стримує молодих дизайнерів, а надає їм щільну теоретичну та практичну «базу», від якої можна відштовхнутись, яку можна заперечувати, але існування якої не можна не зважати. Окремі особистості, що яскраво виокремлюють свої вподобання, свій художній смак та тонке відчуття пропорції та композиції створюють надзвичайні об'єкти сучасної художньої культури. Розробка візуальної комунікації для зоопарку та піктографіка тісно між собою пов'язані, зоопарк це одна з унікальних лабораторій зі збереження різноманітного тваринного світу і музей живої природи, створений людиною, має науково-просвітницьке значення. Зоологічний парк – територія, спеціально створена людиною, з будівлями та обладнаннями для утримання, збереження, розмноження зникаючих видів тварин та публічного показу для людей.

Звертаючи увагу на те, що дизайн та піктографіка присутні в усіх проявах життєдіяльності сучасної людини: в повсякденному житті, в професії та творчості, під час дозвілля та культурного відпочинку. Він є результатом поєднання функціональності та естетичності простору та речей, що доповнюють та формують культуру сучасності. Дизайн та піктографіка формують

стиль життя сучасної людини, впливаючи на всі аспекти життєдіяльності: дозвілля, роботу, виховання та освіти. Суспільство перебуває під повсякденним тиском інноваційних та дизайнерських проектів, що нав'язують ідеальний «світогляд», де зміни на краще: у технологіях, об'єктах та просторі – є основними рисами життя. Саме ці «штучні», маркетингові зміни речей, що формують сучасний побут, частково нівелюють наявність змін в суспільстві, реорганізують цінності сучасної культури з духовного на матеріальний рівень.

У процесі розробки можна виділити те, що піктографічне або малюнкове письмо фіксує не мовлення, а безпосередньо образи сприйняття та уявлення. Малюнкове письмо відображає не окремі думки і тим більше не окремі поняття, а сукупність думок, які передають цілісну ситуацію. Цей факт доводить те, що людина мислить скоріш образами, а не окремими думками. Піктограма не називає окремий предмет, вона не слугує засобом позначення, а є цілісним образом просторового зв'язку ситуації. Таким чином, малюнкове письмо є засобом фіксації наочно-образних форм мислення. Незважаючи на такі важливі властивості піктографічної писемності як наочність, зрозумілість, доступність, символічність та цілісність образів піктограм, писемність має обмежені можливості при потребі передати якусь складну абстрактну думку або поняття. Саме тому на ранніх стадіях історії письма до числа піктограм стали входити особливі умовні значки, які позначали певні поняття (наприклад, знак схрещених рук символізував обмін) [5].

Під час аналізу використання сучасних тенденцій піктографіки, основну увагу у формуванні розробки візуально-комунікативного оформлення Харківського зоопарку було приділено розвитку сучасних тенденцій в дизайні, а саме в формуванні тенденцій піктографіки. Піктографіка тісно пов'язана з оформленням будь-якого закладу, у оформленні зоопарку піктограми будуть лаконічно і органічно поєднуватись. Зоопарк місце яке відвідують тисячі людей за день, і кожному має бути зрозуміло і чітко ясно куди піти щоб побачити того чи іншого звіра, відвідати той чи інший заклад і навіть знайти вихід з зоопарку.

Отже, в формуванні сучасних тенденцій у сфері розвитку піктографіки слід зазначити, що розробка візуального оформлення зоопарку буде динамічною та мінімалістичною. Естетична цінність піктографіки виявляється людиною в ситуації естетичного та емоційного сприйняття і оцінки ступеня відповідності об'єкту ідеалу.

В результаті було встановлено, що на формоутворення піктографіки впливає ряд факторів: форма позначення об'єкта, спосіб його вживання, призначення піктограми та його місце в системі комунікації, умови сприйняття піктограми, просторова організація вокзального комплексу, графічний стиль всієї знакової системи. Як підтвердження основної гіпотези, доходимо до висновку, що сучасний дизайн виключно існує завдяки індивідуальному підходу ведучих дизайнерів світового рівня, що формують не загальні тенденції як такі, а власні тенденції, що розвивають дизайн та піктографіку як культурний процес виокремлено.

Слід підсумувати загальним ствердженням, що дизайн як явище культури розвивається тільки завдяки індивідуальному та персональному в сучасному дизайні. А питання, яким чином створюються, що розуміються всіма однаково знаки, виникає хіба тільки у самих творців, графічних дизайнерів. Інтернет-ресурси із зазначеної проблематики дають змогу та допомагають побачити, як розвивається піктографіка сьогодні. Піктографічні повідомлення працюють на рівні узагальнень і стереотипів, образотворчі знакові форми зрозумілі і загальнодоступні. Аналізуючи вище зазначене, можна з впевненістю сказати, що піктограма це засіб ефективного запам'ятовування. Зміст піктограм відображає запас знань і уявлень людини, особливості його індивідуального життєвого досвіду, а також її здатності до відволікання, абстрагування [3].

Висновки. У результаті дослідження доведено, що використання сучасних тенденцій піктографіки в розробці візуально-комунікативної складової для Харківського зоопарку є важливим і актуальним. Сучасні тенденції у створенні піктографіки дуже швидко розвиваються та функціонують. Піктографічна мова знаходить призначення не тільки в

оформленні місць міжнародного значення. Активне використання символічних шрифтів також актуалізує інтерес до пластичного розвитку піктографічного знака та законів його формоутворення.

Таким чином, для розширення можливостей практичного художнього проектування в комунікаційній сфері та поліпшення образно-естетичних якостей сучасних піктограм є необхідність осмислення піктографіки, як самостійної галузі художньої культури. На основі дослідженого матеріалу були проаналізовані сучасні тенденції розвитку піктографіки, центральним об'єктом якого є візуально-комунікативна складова оформлення Харківського зоопарку. Спроектowana розробка має підкреслити настрій зоосвіту та вдало презентувати зручне і досить сучасне комунікативне оформлення зоопарку.

Список використаних джерел

1. Волощук К. Д. Пиктографика в художественной и визуальной культуре : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. Искусствоведения : спец. 17.00.04 «Изобразительное искусство, декоративно-прикладное искусство и архитектура» / Волощук Ксения Дмитриевна ; ГОУ ВПО «Алтайский государственный университет» - Барнаул, 2010. – 27 с. – Библиогр.: с. 25 – 26.
2. Жорж Жан. Знаки и символы./ Жан Жорж. – изд-во Астрель, 2003.- 208с. – ISBN 5-17-009548-1.
3. Лесняк В. И. Графический дизайн (основы профессии). / В. И. Лесняк. – Москва: IndexMarket, 2011. – 416 с. – ISBN 978-5-9901107-1.
4. Лоншакова М. М. Принципы взаимосвязей пропедевтики и проектирования в промышленном дизайне. / М. М. Лоншакова. - Архитектон: известия вузов. – 2012. – 214 с. – ISBN1990-426.
5. Лосев А. Ф. Проблема символа и реалистическое искусство./ А. Ф. Лосев. – Москва: изд-во Искусство, 1995. – 320 с. – ISBN 5-210-02247-1.

6. Рубцов Н. М. Символ в искусстве и жизни: философские размышления. /Н. М. Рубцов. – Москва, 1991. – 176 с.- (Общество и личность). – ISBN 5-02-013437-6.
7. Серов С. И. Графика современного знака. / С. И. Серов. – Москва : Линияграфик, 2006. – 405 с. – ISBN978-5-91549-003-0
8. Арнц Герд. Графические работы. [Электронный ресурс]./ Герд Арнц. – 2018. - Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/sovetskaya-informatsionnaya-grafika-1930-h-godov>
9. Вайман Ленс. Символическая простота знаков Мехико. [Электронный ресурс]./ Ленс Вайман. – 2016. – Режим доступа: <https://арго-реклама.рф/news/simvolicheskaya-prostota-znakov-metro-mekhiko.html>
10. Новиков С. Тренды в дизайне, пиктограммы. [Электронный ресурс]./ Сергей Новиков. – 2018. – Режим доступа: <http://picto.mania.ru/index.htm>

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ТЕНДЕНЦИЙ ПИКТОГРАФИКИ В РАЗРАБОТКЕ ВИЗУАЛЬНО - КОММУНИКАТИВНЫХ СОСТАВЛЯЮЩИХ ДЛЯ ХАРКОВСКОГО ЗООПАРКА

Джулай Виктория Николаевна

Дзм-1-18-1.4д

e-mail:victoriatoria@ukr.net

Анотация

В статье рассмотрено использование современных тенденций пиктографики по воплощению в разработке визуально - коммуникативных составляющих Харьковского зоопарка. Определены современные создания пиктограмм для определенной целевой аудитории, а также привлечение внимания к развитию современной пиктографики. Рассмотрены актуальность разработки визуальной - коммуникации для зоопарка, и построено создания пиктограмм в особой стилистике. Также раскрыто значение именно

современных тенденций пиктографики для восприятия и доступностью для человека. На основе изучения и исследования пиктографики рассматривается формирование основной концепции и базовых компонентов визуально - коммуникативных составляющих для Харьковского зоопарка.

Ключевые слова: пиктографика, дизайн, зоопарк, современные тенденции, дизайн - проект, визуально - коммуникативная составляющая.

USE OF MODERN PICTOGRAPHIC TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF VISUALLY – COMMUNICATIVE COMPONENTS FOR KHARKIV ZOO

Dzhulai Victoria

Dzb-1-18-1.4d

e-mail:victoriatoria@ukr.net

Resume

The article deals with the use of modern pictographic trends in the development of the visual and communicative components of the Kharkiv Zoo. The modern creation of icons for a specific target audience, as well as drawing attention to the development of modern pictography, are identified. The urgency of the development of visual - communication for the zoo is considered, and the creation of icons in a special style. It also reveals the importance of modern pictographic trends for perception and accessibility for humans. Based on the study and study of pictographs, the formation of the basic concept and basic components of the visual and communicative components for the Kharkiv Zoo is considered.

Key words: pictographyka, design, zoo, modern trends, design - project, visual - communicative component.